# LUAREA DE POZIȚIE A AVOCATULUI GENERAL NIILO JÄÄSKINEN prezentată la 22 septembrie 2010 [1]

## I — Introducere

1. Prin intermediul prezentei proceduri preliminare, Curtea este invitată să se pronunțe cu privire la interpretarea Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 [2], denumit și „Regulamentul Bruxelles II bis".

2. Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni introduse la Supreme Court (Irlanda) de domnul McB., tatăl a trei copii [3], împotriva deciziei pronunțate de High Court (Irlanda) la 28 aprilie 2010, pentru motivul că această instanță respinsese cererea sa având ca obiect obținerea unei hotărâri sau a unei atestări prin care să se constate că deplasarea copiilor în Regatul Unit în luna iulie 2009 de către doamna E., mama acestora, este ilicită în sensul articolului 2 punctul 11 din Regulamentul nr. 2201/2003 și că tatăl copiilor era titularul drepturilor privind încredințarea la data acestei deplasări. Domnul McB. nu este căsătorit cu doamna E. și nu a fost niciodată căsătorit cu aceasta. Nu există o hotărâre judecătorească care să îi acorde drepturile privind încredințarea, în sensul Regulamentului nr. 2201/2003, în ceea ce privește copiii comuni.

3. Instanțele irlandeze sunt sesizate cu privire la acest aspect întrucât instanța engleză căreia i s-a adresat tatăl în vederea obținerii înapoierii copiilor [High Court of Justice (England & Wales), Family Division (Regatul Unit)] i-a solicitat, în conformitate cu articolul 15 din Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii [4], să prezinte o hotărâre emanând de la autoritățile statului în care copiii aveau reședința obișnuită, Irlanda, prin care să se constate că deplasarea era ilicită.

4. În dreptul irlandez, tatăl natural al copiilor nu are, prin efectul legii, drepturi privind încredințarea, însă le poate obține ca urmare a unei hotărâri judecătorești. Faptul că părinții necăsătoriți au locuit împreună și că tatăl a participat activ la educația copilului, cum este cazul în speță, nu îi conferă astfel

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 06, p. 183.

3 — Reprezentantul domnului McB. a precizat în cursul ședinței că acesta este menționat ca tată în certificatul de naștere al primului copil, dar nu și în certificatele celorlalți doi copii comuni ai domnului McB. și ai doamnei E. Credem însă că paternitatea celor trei copii nu este contestată de părți.

4 — Denumită în continuare „Convenția de la Haga din 1980".

de drepturi privind încredințarea. Scopul întrebării preliminare este să se stabilească dacă Regulamentul nr. 2201/2003, interpretat eventual în conformitate cu articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [5], se opune posibilității ca dreptul irlandez să condiționeze drepturile privind încredințarea care aparțin tatălui natural de o asemenea hotărâre.

## II — Cadrul juridic

### A — *Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*

5. Articolul 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „CEDO") [6] are următorul cuprins:

„*Articolul 8*

Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei ori protejarea drepturilor și libertăților altora."

### B — *Convenția de la Haga din 1980*

6. Articolul 1 din Convenția de la Haga din 1980 prevede:

„Prezenta convenție are drept obiect:

a) de a asigura înapoierea imediată a copiilor deplasați sau reținuți ilicit în orice stat contractant;

b) de a face să se respecte efectiv în celelalte state contractante drepturile privind încredințarea și vizitarea, care există într-un stat contractant."

5 — Proclamată la Nisa la 7 decembrie 2000 (JO C 364, p. 1), modificată și investită cu forță juridică obligatorie odată cu adoptarea Tratatului de la Lisabona (JO 2007, C 303, p. 1), denumită în continuare „carta".

6 — Semnată la Roma la 4 noiembrie 1950.

7. Articolul 3 din Convenția de la Haga din 1980 prevede:

„Deplasarea sau neînapoierea unui copil se consideră ilicită:

a) când are loc prin violarea unui drept privind încredințarea, atribuit unei persoane, unei instituții sau oricărui alt organism acționând fie separat, fie împreună, prin legea statului în care copilul își avea reședința obișnuită, imediat înaintea deplasării sau neînapoierii sale, și

b) dacă la vremea deplasării sau neînapoierii acest drept era exercitat în mod efectiv, acționându-se separat sau împreună, ori ar fi fost astfel exercitat, dacă asemenea împrejurări nu ar fi survenit.

Dreptul privind încredințarea, vizat la litera a), poate rezulta, între altele, dintr-o atribuire de plin drept, dintr-o hotărâre judecătorească sau administrativă sau dintr-un acord în vigoare potrivit dreptului acelui stat."

8. Articolul 4 din Convenția de la Haga din 1980 prevede:

„Convenția se aplică oricărui copil care își avea reședința obișnuită într-un stat contractant imediat înainte de încălcarea drepturilor privind încredințarea sau vizitarea. Aplicarea convenției încetează când copilul atinge vârsta de 16 ani."

9. Potrivit articolului 5 din Convenția de la Haga din 1980:

„În înțelesul prezentei convenții:

a) *dreptul privind încredințarea* include dreptul cu privire la îngrijirile cuvenite persoanei copilului și, îndeosebi, acela de a hotărî asupra locului reședinței sale;

b) *dreptul de vizitare* include dreptul de a duce copilul pentru o perioadă limitată de timp în alt loc decât cel al reședinței sale obișnuite."

10. Capitolul III din convenția menționată privește înapoierea copilului, iar articolul 8 alineatul (1) prevede:

„Persoana, instituția sau organismul care pretinde că un copil a fost deplasat sau reținut prin violarea dreptului privind încredințarea poate să sesizeze fie autoritatea centrală a reședinței obișnuite a copilului, fie pe aceea a oricărui stat contractant, pentru ca acestea să acorde asistența lor în vederea asigurării înapoierii copilului."

11. Articolul 15 din aceeași convenție prevede:

„Autoritățile judiciare sau administrative ale unui stat contractant pot cere, înainte de a dispune înapoierea copilului, ca reclamantul să înfățișeze o hotărâre sau o atestare emanând de la autoritățile statului în care se află reședința obișnuită a copilului, prin care să se constate că deplasarea sau neînapoierea era ilicită în înțelesul articolului 3 al convenției, în măsura în care această hotărâre sau această atestare poate fi obținută în acest stat. Autoritățile centrale ale statelor contractante acordă asistență, în măsura posibilului, reclamantului, spre a obține o atare decizie sau atestare."

C — *Tratatele*

12. Articolul 6 TUE prevede:

„(1) Uniunea recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000, astfel cum a fost adaptată la 12 decembrie 2007, la Strasbourg, care are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor.

Dispozițiile cuprinse în cartă nu extind în niciun fel competențele Uniunii astfel cum sunt definite în tratate.

Drepturile, libertățile și principiile prevăzute în cartă se interpretează în conformitate cu dispozițiile generale din titlul VII al Cartei privind interpretarea și punerea sa în aplicare și cu luarea în considerare în mod corespunzător a explicațiilor menționate în cartă, care prevăd izvoarele acestor dispoziții.

[…]

(3) Drepturile fundamentale, astfel cum sunt garantate prin Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și astfel cum rezultă din tradițiile constituționale comune statelor membre, constituie principii generale ale dreptului Uniunii."

13. Articolul 4 TFUE prevede:

„(1) Competența Uniunii este partajată cu statele membre în cazul în care tratatele îi atribuie o competență care nu se referă la domeniile menționate la articolele 3 și 6.

(2) Competențele partajate între Uniune și statele membre se aplică în următoarele domenii principale:

[…]

(j) spațiul de libertate, securitate și justiție."

14. Articolul 81 TFUE prevede:

„(1) Uniunea dezvoltă o cooperare judiciară în materie civilă cu incidență transfrontalieră, întemeiată pe principiul recunoașterii reciproce a deciziilor judiciare și extrajudiciare. Această cooperare poate include adoptarea unor măsuri de apropiere a actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale statelor membre.

(2) În înțelesul alineatului (1), Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, adoptă măsuri, în special atunci când acestea sunt necesare pentru buna funcționare a pieței interne, care urmăresc să asigure:

(a) recunoașterea reciprocă între statele membre a deciziilor judiciare și extrajudiciare și executarea acestora;

[…]

(c) compatibilitatea normelor aplicabile în statele membre în materie de conflict de legi și de competență;

[…]

(e) accesul efectiv la justiție."

15. Protocolul (nr. 30) privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în Polonia și în Regatul Unit prevede la articolul 1:

„(1) Carta nu extinde capacitatea Curții de Justiție a Uniunii Europene și a niciunei alte instanțe a Poloniei sau a Regatului Unit de a considera că actele cu putere de lege și actele administrative, practicile sau acțiunile administrative ale Poloniei sau ale Regatului Unit sunt incompatibile cu drepturile, libertățile și principiile fundamentale pe care aceasta le reafirmă.

(2) În special și pentru eliminarea oricărei îndoieli, nicio dispoziție din titlul IV al Cartei nu creează pentru Polonia sau pentru Regatul Unit drepturi care să poată fi invocate în fața unei instanțe decât în măsura în care Polonia sau Regatul Unit a prevăzut astfel de drepturi în legislația sa națională."

D — *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*

16. Articolul 7 din Cartă are următorul cuprins:

„Orice persoană are dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a secretului comunicațiilor."

17. Articolul 24 alineatul (3) din Cartă prevede:

„Orice copil are dreptul de a întreține cu regularitate relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția cazului în care acestea sunt contrare interesului său."

18. Titlul VII din cartă conține dispozițiile generale care reglementează interpretarea și aplicarea cartei. Articolul 51, intitulat „Domeniul de aplicare", prevede:

„(1) Dispozițiile prezentei carte se adresează instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, cu respectarea principiului subsidiarității, precum și statelor membre numai în cazul în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii. Prin urmare, acestea respectă drepturile și principiile și promovează aplicarea lor în conformitate cu atribuțiile pe care le au în acest sens și cu respectarea limitelor competențelor conferite Uniunii de tratate.

(2) Prezenta cartă nu extinde domeniul de aplicare a dreptului Uniunii în afara competențelor Uniunii, nu creează nicio competență sau sarcină nouă pentru Uniune și nu modifică competențele și sarcinile stabilite de tratate."

E — *Regulamentul nr. 2201/2003*

19. Considerentul (5) al Regulamentului nr. 2201/2003 are următorul cuprins:

„În vederea garantării egalității tuturor copiilor, prezentul regulament reglementează toate hotărârile judecătorești în materia răspunderii părintești, inclusiv măsurile de protecție a copilului, independent de orice legătură cu o procedură matrimonială."

20. Considerentul (17) al regulamentului menționat prevede:

„În caz de deplasare sau de reținere ilicită a unui copil, înapoierea sa ar trebui obținută fără întârziere, iar, în acest scop, Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 ar trebui să se

aplice în continuare, astfel cum a fost completată cu dispozițiile din prezentul regulament, în special cu cele din articolul 11. Instanțele din statul membru în care a fost deplasat copilul sau a fost reținut ilicit ar trebui să fie în măsură să se opună înapoierii sale în cazuri precise, justificate în mod corespunzător. Cu toate acestea, o astfel de hotărâre ar trebui să poată fi înlocuită cu o hotărâre ulterioară a instanței din statul membru al reședinței obișnuite a copilului înaintea deplasării sale sau a reținerii sale ilicite. Dacă această hotărâre implică înapoierea copilului, înapoierea ar trebui realizată fără a fi necesară recurgerea la vreo procedură pentru recunoașterea și executarea hotărârii în cauză în statul membru în care se află copilul răpit."

21. Din considerentul (30) al Regulamentului nr. 2201/2003 rezultă că Irlanda și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord au notificat dorința lor de participare la adoptarea și la punerea în aplicare a acestui regulament.

22. Considerentul (33) al Regulamentului nr. 2201/2003 are următorul cuprins:

„Prezentul regulament recunoaște drepturile fundamentale și respectă principiile consacrate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În special, prezentul regulament se asigură că sunt respectate drepturile fundamentale ale copilului în conformitate cu articolul 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene."

23. Articolul 1 din Regulamentul nr. 2201/2003 prevede:

„(1) Prezentul regulament se aplică, oricare ar fi natura instanței, materiilor civile privind:

[…]

(b) atribuirea, exercitarea, delegarea, retragerea totală sau parțială a răspunderii părintești.

2. Materiile prevăzute la alineatul (1) litera (b) cuprind în special:

(a) încredințarea și dreptul de vizită;

[…]".

24. Articolul 2 punctele 7, 9 și 11 din Regulamentul nr. 2201/2003 conține următoarele definiții:

„În sensul prezentului regulament:

7. «răspundere părintească» înseamnă ansamblul drepturilor și obligațiilor conferite unei persoane fizice sau unei persoane juridice în temeiul unei hotărâri judecătorești, al unui act cu putere de lege sau al unui acord în vigoare privind persoana sau bunurile unui copil. Aceasta cuprinde în special încredințarea și dreptul de vizită;

[…]

9. «încredințare» înseamnă drepturile și obligațiile privind îngrijirea persoanei unui copil, în special dreptul de a decide asupra locului său de reședință;

[…]

11. «deplasare sau reținere ilicită a unui copil» înseamnă deplasarea sau reținerea unui copil în cazul în care:

(a) a avut loc o încălcare adusă încredințării dobândite printr-o hotărâre judecătorească, printr-un act cu putere de lege sau printr-un acord în vigoare în temeiul legislației statului membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau reținerii sale

și

(b) sub rezerva ca încredințarea să fi fost exercitată efectiv, singur sau împreună, în momentul deplasării sau reținerii, sau ar fi fost exercitată dacă nu ar fi survenit aceste evenimente. Încredințarea se consideră ca fiind exercitată împreună atunci când unul dintre titularii răspunderii părintești nu poate, în temeiul unei hotărâri judecătorești sau ca efect al legii, să decidă asupra locului de reședință a copilului fără consimțământul celuilalt titular al răspunderii părintești.”

25. Articolul 10 din Regulamentul nr. 2201/2003, intitulat „Competența judecătorească în cazuri de răpire a copilului", prevede:

„În caz de deplasare sau de reținere ilicită a unui copil, instanțele judecătorești din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sale sau a reținerii sale ilicite rămân competente până în momentul în care copilul dobândește o reședință obișnuită într-un alt stat membru și până când

(a) orice persoană, instituție sau alt organism căreia/căruia i-a fost încredințat copilul consimte la deplasarea sau reținerea acestuia

sau

(b) copilul a locuit în acest alt stat membru o perioadă de cel puțin un an după ce persoana, instituția sau orice alt organism căreia/căruia i s-a încredințat copilul a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de locul în care se afla copilul, până când copilul s-a integrat în noul său mediu și până când a fost îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

(i) în termen de un an de când cel căruia i s-a încredințat copilul a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de locul în care se afla copilul, nu s-a depus nicio cerere de înapoiere la autoritățile competente ale statului membru în care copilul a fost deplasat sau reținut;

(ii) a fost retrasă o cerere de înapoiere înaintată de cel căruia i s-a încredințat copilul și nu s-a depus nicio nouă cerere în termenul stabilit la punctul (i);

(iii) o cauză soluționată de o instanță judecătorească din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sale sau reținerii sale ilicite a fost închisă în conformitate cu articolul 11 alineatul (7);

(iv) o hotărâre de încredințare care nu implică înapoierea copilului a fost pronunțată de instanța judecătorească din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau reținerii sale ilicite."

26. Articolul 11 din regulament, intitulat „Înapoierea copilului", prevede:

„(1) În cazul în care o persoană, instituție sau orice alt organism căruia/căreia i s-a încredințat copilul solicită autorităților competente dintr-un stat membru să pronunțe o hotărâre judecătorească pe baza [Convenției

de la Haga din 1980] în vederea obținerii înapoierii copilului care a fost deplasat sau reținut ilicit într-un alt stat membru decât statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înainte de deplasarea sau de reținerea sa ilicită, se aplică alineatele (2)-(8).

[…]

(3) O instanță sesizată cu o cerere de înapoiere a unui copil prevăzută la alineatul (1) acționează cu celeritate în cadrul procedurii privind cererea, utilizând procedurile urgente prevăzute de dreptul intern.

Fără a aduce atingere primului paragraf, instanța judecătorească pronunță hotărârea, cu excepția cazului în care aceasta se dovedește imposibilă din cauza unor împrejurări excepționale, în cel mult șase săptămâni de la sesizarea sa.

[…]”

27. Articolele 60 și 62 din Regulamentul nr. 2201/2003 prevăd:

„Articolul 60

Raporturile cu anumite convenții multilaterale

În relațiile dintre statele membre, prezentul regulament prevalează asupra următoarelor convenții în măsura în care acestea privesc materiile reglementate de prezentul regulament:

[…]

(e) Convenția de la Haga [din] 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii.

[…]

Articolul 62

Întinderea efectelor

(1) Acordurile și convențiile menționate la articolul 59 alineatul (1) și la articolele 60 și 61 continuă să-și producă efectele în materiile nereglementate de prezentul regulament.

(2) Convențiile menționate la articolul 60, în special Convenția de la Haga din 1980, continuă să-și producă efectele între statele membre care sunt părți contractante la aceasta, în conformitate cu articolul 60."

F — *Dreptul național*

28. În temeiul articolului 6 A din Legea din 1964 privind tutela minorilor [7], „atunci când tatăl și mama nu sunt căsătoriți unul cu celălalt, instanța poate, printr-o hotărâre pronunțată la cererea tatălui, să îl desemneze pe acesta ca tutore al minorului". În plus, articolul 11 alineatul (4) din Legea din 1964 [8] prevede:

„În cazul unui minor ai cărui tată și mamă nu sunt căsătoriți unul cu celălalt, dreptul de a solicita, conform acestui articol, încredințarea copilului și dreptul de vizită al tatălui sau al mamei se extinde și în favoarea tatălui care nu este tutore al minorului și, în acest scop, trimiterile din prezentul articol la tatăl sau la părintele minorului se interpretează ca incluzându-l și pe tatăl care nu este tutore."

29. Legea din 1991 privind răpirile de copii și executarea hotărârilor în materie de încredințare (denumită în continuare „Legea din 1991") [9] prevede la articolul 15 alineatul (1) că o instanță competentă poate constata fie că deplasarea copiilor în afara Irlandei constituie, în cazul unei deplasări sau al unei reținerii într-un stat membru, o deplasare sau o reținere ilicită în sensul articolului 2 din Regulamentul nr. 2201/2003, fie că aceasta este ilicită în sensul articolului 3 din Convenția de la Haga din 1980.

## III — Faptele din acțiunea principală și întrebarea preliminară

30. Mama copiilor a căror încredințare face obiectul litigiului are cetățenie britanică. Tatăl are cetățenie irlandeză. Aceștia nu au fost niciodată căsătoriți, însă au locuit împreună în Anglia, în Australia, în Irlanda de Nord și, începând cu luna noiembrie 2008, în Irlanda. Principalele elemente ale cadrului factual și procedural al litigiului se pot prezenta pe scurt sub forma unui tabel sinoptic.

7 — Guardianship of Infants Act 1964, astfel cum a fost introdus prin articolul 12 din Legea din 1987 privind statutul copiilor (Status of Children Act 1987).

8 — Astfel cum a fost modificat prin articolul 13 din Legea din 1987.

9 — Child Abduction and Enforcement of Custody Orders Act, nr. 6/1991.

| Data | Irlanda | Regatul Unit |
|---|---|---|
| 2000 | | Nașterea primului copil (Anglia) |
| 2002 | | Nașterea celui de al doilea copil (Anglia) |
| 2007 | | Nașterea celui de al treilea copil (Irlanda de Nord) |
| noiembrie 2008 | Părțile s-au stabilit în Irlanda. | |
| 11 iulie 2009 | Mama a dus copiii la un centru pentru adăpostirea femeilor. | |
| 25 iulie 2009 | | Mama a dus copiii în Regatul Unit. |
| 2 noiembrie 2009 | | Tatăl a depus la High Court of Justice (England & Wales), Family Division, un act de sesizare a instanței prin care solicita să se dispună înapoierea copiilor în Irlanda, în conformitate cu legislația Regatului Unit care pune în aplicare Convenția de la Haga din 1980 și Regulamentul nr. 2201/2003. |
| 20 noiembrie 2009 | | Instanța engleză a solicitat tatălui, în conformitate cu articolul 15 din Convenția de la Haga din 1980, să obțină din partea High Court (Irlanda) o hotărâre sau o atestare prin care să se constate că deplasarea copiilor în afara Irlandei era ilicită în sensul articolului 3 din convenția menționată. |

| Data | Irlanda | Regatul Unit |
|---|---|---|
| 22 decembrie 2009 | Tatăl a inițiat la High Court (Irlanda) o procedură pentru a obține declararea, în conformitate cu legislația irlandeză care pune în aplicare Convenția de la Haga din 1980 și articolul 15 din aceasta, că deplasarea copiilor în afara Irlandei în luna iulie 2009 era ilicită, atât în sensul articolului 3 din convenția menționată, cât și în sensul articolului 2 din Regulamentul nr. 2201/2003. Prin aceeași acțiune, tatăl a solicitat respectivei High Court să dispună ca tutela și încredințarea copiilor să îi fie atribuite. Aceste ultime două aspecte nu au fost încă soluționate de instanțele irlandeze. | |
| 28 aprilie 2010 | High Court (Irlanda) a hotărât că reclamantul din acțiunea principală nu avea în privința copiilor drepturi privind încredințarea în momentul deplasării acestora în afara Irlandei și că, în consecință, respectiva deplasare nu era ilicită în sensul convenției menționate sau al regulamentului. | |
| | Tatăl a introdus o acțiune împotriva acestei hotărâri la Supreme Court. | |
| 30 iulie 2010 | Supreme Court a formulat o întrebare preliminară. | |

31. În decizia de trimitere, Supreme Court observă că, la 25 iulie 2009, tatăl nu avea în privința copiilor săi drepturi privind încredințarea în sensul dispozițiilor Convenției de la Haga din 1980. Totuși, această instanță subliniază că noțiunea de drepturi privind „încredințarea" este în prezent definită, în vederea soluționării cererilor de înapoiere a copiilor dintr-un stat membru în altul pe baza convenției menționate, la articolul 2 punctul 9 din Regulamentul nr. 2201/2003.

32. Instanța de trimitere consideră că nici dispozițiile Regulamentului nr. 2201/2003, nici articolul 7 din cartă nu presupun că trebuie să se considere în mod necesar că tatăl natural al unui copil dispune în privința acestuia de drepturi privind încredințarea, în scopul determinării caracterului ilicit sau licit al deplasării copilului, în lipsa unei decizii judecătorești care să îi confere asemenea drepturi. Totuși, instanța de trimitere arată că interpretarea acestor dispoziții ale dreptului Uniunii este de competența Curții.

33. Supreme Court a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Regulamentul [nr. 2201/2003], interpretat potrivit articolului 7 din [cartă] sau în alt mod, se opune posibilității ca un stat membru să impună prin dreptul național ca tatăl unui copil, care nu este căsătorit cu mama copilului, să obțină o hotărâre judecătorească a unei instanțe competente prin care să îi fie încredințat copilul pentru ca tatălui să îi fie recunoscută «încredințarea» care face ca deplasarea copilului respectiv din țara în care are reședința obișnuită să fie ilicită în sensul articolului 2 punctul 11 din acest regulament?"

## IV — Luarea de poziție

### A — *Cu privire la admisibilitate*

34. Comisia Europeană a invocat inadmisibilitatea potențială a întrebării preliminare. De asemenea, Republica Federală Germania a evocat lipsa de competență a Curții pentru a răspunde la întrebarea preliminară. Potrivit guvernului german, este vorba în realitate despre interpretarea Convenției de la Haga din 1980, iar nu despre interpretarea Regulamentului nr. 2201/2003. Problematicile invocate privesc de asemenea raportul dintre convenția menționată și acest regulament.

35. Comisia observă că instanțele irlandeze au fost sesizate, în temeiul articolului 15 din Legea din 1991, cu o acțiune introdusă în conformitate cu articolul 15 din Convenția de la Haga din 1980, prin care se solicită constatarea faptului că deplasarea copiilor reclamantului din acțiunea principală în afara Irlandei era ilicită în sensul articolului 3 din convenția menționată și al articolului 2 din Regulamentul nr. 2201/2003.

36. Comisia nu este sigură dacă întrebarea preliminară are efectiv legătură cu interpretarea articolului 2 punctul 11 din Regulamentul nr. 2201/2003 sau dacă aceasta privește mai degrabă interpretarea articolelor 1 și 3 din Convenția de la Haga din 1980. Dacă aceasta din urmă ar fi situația, Curtea nu ar fi competentă să răspundă la întrebarea care i-a fost adresată, întrucât Uniunea Europeană nu este parte la convenția menționată, chiar dacă toate statele membre sunt părți contractante.

37. Potrivit Comisiei, o interpretare restrictivă este confirmată de faptul că, la data la care instanțele irlandeze au fost sesizate, Regulamentul nr. 2201/2003 nu era încă aplicabil.

38. Trebuie să se amintească, în primul rând, că litigiul pe fond aflat pe rolul Supreme Court privește în mod expres aplicarea Regulamentului nr. 2201/2003 și a cartei, iar nu aplicarea Convenției de la Haga din 1980. Faptul că litigiul aflat pe rolul unei instanțe din Regatul Unit privește aplicabilitatea convenției menționate nu schimbă cu nimic acest lucru. Astfel, se ridică o problemă referitoare la dreptul Uniunii care nu este nici ipotetică și nici fără relevanță pentru instanța de trimitere.

39. În al doilea rând, amintim că Convenția de la Haga din 1980 nu face parte, ca atare, din ordinea juridică a Uniunii și, în consecință, Curtea nu este competentă să o interpreteze [10].

40. Totuși, în temeiul dispozițiilor tratatului, Uniunea este competentă să legifereze cu privire la chestiunile referitoare la competență, la recunoașterea și la executarea hotărârilor judecătorești în materia răspunderii părintești [11]. În special, articolul 1 din Regulamentul nr. 2201/2003 prevede că acest regulament se aplică, oricare ar fi natura instanței, materiilor civile privind atribuirea, exercitarea, delegarea, retragerea totală sau parțială a răspunderii părintești, reluând, așadar, domeniul de aplicare al Convenției de la Haga din 1980. Numai prin introducerea articolelor 60 și 62 din Regulamentul nr. 2201/2003 legiuitorul a restabilit efectele convenției menționate, declarând-o aplicabilă în cadrul relațiilor dintre statele membre pentru chestiunile care nu fac obiectul regulamentului menționat. Astfel, Regulamentul nr. 2201/2003 prevalează asupra Convenției de la Haga din 1980 în măsura în care convenția în cauză privește materiile reglementate de regulament, însă Convenția de

10 — Statele membre sunt părți contractante la această convenție, însă Uniunea nu este parte. Pentru un rezumat recent al jurisprudenței, a se vedea Hotărârea din 4 mai 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, Rep., p. I-4107, punctele 58-61).

11 — Regulamentul nr. 2201/2003 citează ca temei juridic articolul 61 litera (c) CE [care se referă la articolul 65 CE] și articolul 67 alineatul (1) CE; după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, a se vedea articolul 81 TFUE.

la Haga din 1980 continuă să producă efecte în materiile care nu sunt reglementate de regulament [12]. Prin urmare, legiuitorul a ales să facă trimitere la dispozițiile unui instrument existent în dreptul internațional public, în loc să adopte dispoziții ale dreptului Uniunii cu privire la aceeași materie.

41. Necesitatea includerii în proiectul Regulamentului nr. 2201/2003 a unor dispoziții care să reglementeze același domeniu ca și Convenția de la Haga din 1980 a fost o problemă controversată la acea dată [13]. Regulamentul nr. 2201/2003, astfel cum a fost adoptat, acoperă o multitudine de situații cu privire la competența, la recunoașterea și la executarea hotărârilor judecătorești în materia răspunderii părintești. Potrivit regulamentul menționat, în caz de deplasare sau de reținere ilicită a unui copil, Convenția de la Haga din 1980 „ar trebui să se aplice în continuare, astfel cum a fost completată cu dispozițiile din [acest] regulament, în special cu cele din articolul 11” [14].

42. Chiar dacă articolul 11 din Regulamentul nr. 2201/2003 pare să condiționeze aplicabilitatea acestui regulament de constatarea aplicabilității Convenției de la Haga din 1980, nu este mai puțin adevărat că, în ceea ce privește deplasările între statele membre, Convenția de la Haga din 1980 și Regulamentul nr. 2201/2003 sunt indisolubil legate în ceea ce privește aplicarea acestora.

43. În plus, în măsura în care o definiție similară este utilizată atât în Convenția de la Haga din 1980, cât și în Regulamentul nr. 2201/2003, este necesar să se considere că o asemenea formulare a fost „comunitarizată”, iar Curtea o poate interpreta [15]. Acesta este, de exemplu, cazul în ceea ce privește problema dacă o deplasare sau o reținere este licită sau ilicită în sensul articolului 3 din Convenția de la Haga din 1980 și al articolului 2 punctul 11 din Regulamentul nr. 2201/2003. Cu toate acestea, trebuie să se remarce că există anumite diferențe între regulament și convenția menționată [16].

44. Întrucât trimiterea preliminară privește într-adevăr interpretarea dreptului Uniunii, propunem, în consecință, Curții să considere întrebarea ca fiind admisibilă.

12 — A se vedea articolele 60 și 62 din Regulamentul nr. 2201/2003.

13 — A se vedea, printre altele, McEleavy, P., „The New Child Abduction Regime of the European Union: Symbiotic Relationship or Forced Partnership?”, *Journal of Private International Law,* aprilie 2005, p. 5.

14 — A se vedea considerentul (17) al Regulamentului nr. 2201/2003.

15 — A se vedea Borrás, A., „Protection of Minors and Child Abduction under the Hague Conventions and the Brussels II bis Regulation”, *Japanese and European Private International Law in Comparative perspective*, sub coordonarea lui Basedow, J. și alții, Mohr Siebeck, Tübingen, 2008, p. 345.

16 — De exemplu, în ceea ce privește cele trei forme de atribuire a drepturilor privind încredințarea, acestea sunt precedate în convenție de adverbul „între altele”, ceea ce introduce ideea potrivit căreia lista este întocmită doar cu titlu ilustrativ, în timp ce, potrivit textului Regulamentului nr. 2201/2003, aceeași listă pare a fi exhaustivă.

B — *Cu privire la fond*

1. Interpretarea articolului 2 punctul 11 litera (a) din Regulamentul nr. 2201/2003

45. Subliniem că articolul 2 punctul 11 litera (a) din regulamentul menționat prevede că expresia „deplasare sau reținere ilicită" înseamnă deplasarea sau reținerea unui copil în cazul în care „a avut loc o încălcare adusă încredințării dobândite printr-o hotărâre judecătorească, printr-un act cu putere de lege sau printr-un acord în vigoare *în temeiul legislației statului membru în care copilul își avea reședința obișnuită* imediat înaintea deplasării sau reținerii sale". Noțiunea „încredințare", în conformitate cu articolul 2 punctul 9 din același regulament, acoperă „drepturile și obligațiile privind îngrijirea persoanei unui copil, în special dreptul de a decide asupra locului său de reședință".

46. Asemenea Supreme Court și Comisiei, apreciem că textul acestor două dispoziții nu lasă loc niciunei rezerve sau ambiguități cu privire la interpretarea lor: în mod evident, în temeiul legislației statului membru în care copilul avea reședința obișnuită înaintea deplasării sau a reținerii sale se stabilește dacă deplasarea sau reținerea menționată este licită sau ilicită. Întrucât Supreme Court a constatat în mod clar că tatăl nu era titularul drepturilor privind încredințarea în conformitate cu dreptul irlandez și că acesta nu se putea prevala de dispoziții care să îi permită să se opună deplasării copiilor, rezultă că deplasarea copiilor în afara Irlandei și reținerea acestora în Regatul Unit nu erau ilicite în sensul articolului 2 punctul 11 din Regulamentul nr. 2201/2003.

47. Considerăm că distincția clară dintre atribuirea aproape automată și neatribuirea tatălui a drepturilor privind încredințarea în funcție de împrejurarea dacă acesta era căsătorit sau necăsătorit pare destul de generalizată în statele membre.

48. În această privință, este util să menționăm un raport recent care analizează atribuirea „răspunderii părintești" în anumite state membre ale Consiliului Europei [17]. Întrucât acest raport examinează problema „răspunderii părintești", este necesar să se observe că aceasta nu este în mod necesar identică cu drepturile privind încredințarea avute în vedere de Regulamentul nr. 2201/2003. În orice caz, profesorul Lowe constată că „toate statele membre analizate conferă părinților unor copii născuți în timpul căsătoriei răspundere părintească exercitată în comun, iar în cazul copiilor născuți în afara căsătoriei, conferă răspundere părintească mamelor".

17 — A se vedea raportul profesorului Lowe, N., „Une étude sur les droits et le statut juridique des enfants qui sont élevés dans différentes formes maritales et non maritales de partenariat et de cohabitation", Consiliul Europei, Strasbourg, 25 septembrie 2009, CJ-FA(2008) 5, p. 32. Acest raport acoperă aproximativ 30 de țări, respectiv aproape toate statele membre ale Uniunii Europene, precum și alte câteva state membre ale Consiliului Europei.

Acest lucru corespunde recomandărilor similare formulate prin anumite instrumente internaționale.

49. Pentru copiii rezultați din cupluri necăsătorite, situația este diferită și destul de diversă. În 11 țări, după stabilirea paternității, prin recunoaștere sau prin hotărâre judecătorească, ambii părinți au răspundere părintească, pe care o exercită în comun. În alte 11 țări însă, aceasta nu este suficientă. Tatăl trebuie să ia și alte măsuri pentru a dobândi răspunderea părintească (de exemplu, prin căsătoria cu mama, prin încheierea unui acord cu aceasta sau prin obținerea unei hotărâri judecătorești). Aceste abordări diferite se reflectă în divergența dintre instrumentele internaționale cu privire la această problemă [18].

50. În consecință, considerăm că legislația irlandeză, care pare a fi apropiată de cel de al doilea grup prezentat, nu este nicidecum excepțională.

51. În concluzie, Regulamentul nr. 2201/2003 nu stabilește condiții de atribuire a drepturilor privind încredințarea, chiar dacă enumeră hotărârea judecătorească, un act cu putere de lege sau un acord în vigoare ca fiind cele trei forme ale acesteia, omițând adverbul „între altele" menționat de Convenția de la Haga din 1980 [19], ceea ce permite să se considere că lista este în această situație limitativă. Regulamentul nr. 2201/2003 nu stabilește care dintre părinți ar trebui să beneficieze de drepturi privind încredințarea. Această problemă nu este reglementată nici de Convenția de la Haga din 1980. Este o problemă care ține de dreptul național.

52. În sfârșit, articolul 2 punctul 11 din Regulamentul nr. 2201/2003 conține de asemenea o normă conflictuală. Acesta stabilește legea aplicabilă pentru definirea drepturilor privind încredințarea în contextul răpirii ilicite de copii. Printre diferitele posibilități, alegerea efectuată prin acest regulament privește „legislația statului membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau reținerii sale". În această privință, pentru aplicabilitatea Regulamentului nr. 2201/2003, considerăm că orice alte drepturi privind încredințarea eventual dobândite într-un alt stat decât cel în care familia a avut anterior reședința nu produce efecte.

18 — Profesorul Lowe se întreabă în raportul citat anterior dacă nu ar trebui să se armonizeze în viitor abordările pentru cuplurile căsătorite sau necăsătorite, însă nu este deocamdată cazul în prezent.

19 — În cazul Convenției de la Haga din 1980, precizarea locuțiunii adverbiale „între altele" pare a avea o anumită importanță: „În mod similar, sursele din care pot decurge drepturile privind încredințarea pe care încercăm să le protejăm sunt toate cele pe care se poate întemeia o reclamație în cadrul sistemului juridic în discuție. În această privință, alineatul (2) al articolului 3 are în vedere anumite – fără îndoială, cele mai importante – surse, însă subliniind natura neexhaustivă a enumerării […]. Or, astfel cum se va observa la alineatele următoare, sursele reținute acoperă o vastă gamă juridică; prin urmare, precizarea caracterului lor parțial trebuie să fie înțeleasă mai ales în sensul că favorizează o interpretare flexibilă a conceptelor utilizate, care permite determinarea tuturor ipotezelor posibile". A se vedea raportul explicativ al lui Pérez-Vera, E., *Actes et documents de la quatorzième session (1980)*, Conferința de la Haga de drept internațional privat, volumul III, p. 446, punctul 67 (raportul explicativ poate fi consultat la următoarea adresă: http://hcch.e-vision.nl/upload/expl28.pdf).

2. Potrivit dreptului Uniunii, tatăl natural are drepturi „implicite” privind încredințarea („inchoate rights”)?

53. Argumentul principal al tatălui pare a fi acela că, sub rezerva legislației irlandeze, ar trebui să se recunoască tatălui drepturi „implicite” privind încredințarea, care sunt de natură să îi fie recunoscute („inchoate rights”) [20]. Aceste drepturi ar trebui să îi fie recunoscute în dreptul Uniunii tatălui natural care a locuit împreună cu mama și care, astfel, a acceptat să participe la responsabilitățile vieții de familie ca un tată căsătorit. Aceste drepturi s-ar întemeia pe articolul 8 din CEDO, precum și pe articolul 7 și pe articolul 24 alineatul (3) din cartă. În susținerea acestei teze, tatăl se referă în special la anumite hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului.

54. În ceea ce privește carta, este necesar să se amintească două aspecte esențiale. Desigur, carta are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor, însă dispozițiile Cartei nu extind în niciun mod competențele Uniunii astfel cum sunt definite în tratate [21]. Dacă tratatul nu conferă Uniunii competența de a legifera cu privire la condițiile de fond ale drepturilor privind încredințarea, nici carta nu permite acest lucru [22].

55. Dacă este cazul, compatibilitatea condițiilor de acordare tatălui a drepturilor privind încredințarea poate fi controlată în raport cu CEDO. În acest sens, trebuie formulate trei observații.

56. În primul rând, în mod evident, Curtea asigură respectarea drepturilor fundamentale, inclusiv a celor garantate de CEDO [23], dar exercită această atribuție în cadrul domeniului de aplicare al dreptului Uniunii. În stadiul actual însă, Uniunea nu are competențe pentru a legifera cu privire la problema atribuirii drepturilor privind încredințarea. Competențele Uniunii, chiar dacă multiple, nu reglementează chestiunile de drept material în discuție, și anume, care persoană trebuie să beneficieze de drepturi privind încredințarea [24].

57. Întrucât condițiile de fond ale atribuirii drepturilor privind încredințarea nu sunt deloc reglementate de dreptul Uniunii, rezultă că în speță nu există nicio legătură între dreptul Uniunii și CEDO.

58. Totuși, în cazul în care condițiile de atribuire a drepturilor privind încredințarea potrivit legislației unui stat membru s-ar dovedi contrare CEDO, nu ni se pare exclusă posibilitatea ca acest fapt să aibă consecințe în ceea ce privește aplicarea Regulamentului nr. 2201/2003. În special, dacă este cazul, ar

20 — Nu este ușor să se găsească o traducere exactă pentru expresia „inchoate rights”. Cu toate acestea, considerăm că termenul utilizat în baza de date a Convenției de la Haga din 1980 („drepturi implicite privind încredințarea”) nu acoperă exact ceea ce domnul McB. urmărește în această situație.

21 — A se vedea articolul 6 alineatul (1) TUE.

22 — A se vedea articolul 51 alineatul (1) din cartă.

23 — A se vedea articolul 6 alineatul (3) TUE.

24 — De altfel, observăm că tratatul prevede în prezent, la articolul 6 alineatul (2) TUE, aderarea Uniunii la CEDO. La același alineat se subliniază, după exemplul dispozițiilor alineatului anterior, că această aderare nu modifică competențele Uniunii astfel cum sunt definite în tratate.

trebui să fie analizată de Curte obligația unui alt stat membru de a recunoaște deciziile care se referă la atribuirea drepturilor privind încredințarea.

59. Cu titlu suplimentar, am dori să mai examinăm câteva aspecte ale jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului care au fost evocate de tată, domnul McB.

60. Jurisprudența citată de domnul McB. pare să privească atribuirea drepturilor privind încredințarea și limitele impuse prin dreptul național, în special în ceea ce privește tații celibatari. Astfel, în cauza Zaunegger împotriva Germaniei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a CEDO de către Republica Federală Germania. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că, în dreptul german, condițiile foarte restrictive de atribuire tatălui celibatar a drepturilor privind încredințarea, care oferă mamei un drept de veto absolut, nu erau compatibile cu CEDO [25].

61. Considerăm că împrejurările din cauza Guichard împotriva Franței sunt foarte apropiate de cele din prezenta cauză [26].

62. În această cauză, tatăl invocase în fața Curții Europene a Drepturilor Omului încălcarea CEDO. În hotărârea pronunțată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului arată că rezultă din dispozițiile Convenției de la Haga din 1980 că autoritățile centrale trebuie să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura înapoierea imediată a copiilor deplasați în mod ilicit. În această privință, convenția menționată prevede că trebuie să se considere ca „ilicită" o deplasare care a avut loc cu încălcarea unui „drept privind încredințarea", care cuprinde dreptul privind îngrijirea cuvenită persoanei copilului și, în special, dreptul de a hotărî asupra locului reședinței sale. Convenția de la Haga din 1980 precizează, *inter alia*, la articolul 3, că drepturile privind încredințarea pot rezulta, între altele, dintr-o atribuire de plin drept. Aceasta era chiar situația din speță, întrucât, la data deplasării copilului din Franța în Canada, dispozițiile franceze încredințau de drept mamei exercitarea autorității părintești (care implică drepturi privind încredințarea), și tatăl, și mama recunoscând copilul lor natural. În aceste condiții, deplasarea nu putea fi considerată „ilicită" în sensul Convenției de la Haga din 1980. Prin urmare, reclamantul, care nu era titular al „drepturilor privind încredințarea"

25 — Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Zaunegger împotriva Germaniei din 3 decembrie 2009 (cererea nr. 22028/04). Pe această bază, Curtea Constituțională germană (BVerfG) a declarat recent că legislația germană cu privire la acest aspect este contrară Constituției germane (Hotărârea din 21 iulie 2010, 1 BvR 420/09).

26 — Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Guichard împotriva Franței din 2 septembrie 2003 (cererea nr. 56838/00).

în sensul Convenției de la Haga din 1980, nu se putea prevala de protecția oferită de această convenție.

63. Având în vedere aceste considerații, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că, în speță, articolul 8 din CEDO, interpretat în lumina Convenției de la Haga din 1980, nu impunea autorităților franceze obligații pozitive având ca obiect înapoierea copilului. Cu toate acestea, cauza a fost considerată inadmisibilă, întrucât tatăl nu epuizase căile de atac interne înainte să se adreseze Curții Europene a Drepturilor Omului.

64. Toate cauzele citate anterior au în comun faptul că cererea prin care se urmărea autorizarea pentru a exercita prerogativele care rezultă din drepturile privind încredințarea fusese respinsă de autoritățile naționale.

65. Or, în prezenta cauză, la momentul deplasării, tatăl nici măcar nu introdusese o cerere prin care să solicite acordarea drepturilor privind încredințarea, chiar dacă această posibilitate este prevăzută de legislația națională. Precizăm de asemenea că mama nu ar putea împiedica atribuirea unor asemenea drepturi tatălui în cazul în care instanța națională competentă s-ar pronunța în acest sens.

66. În lipsa unei decizii naționale prin care să se refuze domnului McB. drepturile privind încredințarea, nici măcar nu este posibil să se ridice problema existenței unei eventuale încălcări a CEDO.

67. Pentru o argumentare completă, constatăm totuși că condițiile de acordare a drepturilor privind încredințarea nu par a fi în contradicție cu drepturile garantate de CEDO. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu susține în niciun fel afirmația domnului McB. potrivit căreia ar fi contrar CEDO să se considere că drepturile unui tată natural referitoare la răspunderea părintească nu există de drept, nici chiar în cazul conviețuirii, ci depind de o atribuire prin intermediul unei hotărâri judecătorești (sau, dacă este cazul, în temeiul unui acord). Or, niciun fel de drepturi privind încredințarea nu decurg din CEDO în avantajul tatălui. Acesta are dreptul doar de a i se atribui asemenea drepturi pe poziție de egalitate cu mama, în măsura în care acest lucru este compatibil cu interesul copilului.

68. În ceea ce privește mai exact protecția vieții de familie, invocată de tată și menționată la articolul 7 din cartă, acest aspect a fost analizat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului din perspectivă verticală, și anume, în cadrul [27] intervențiilor din partea autorităților și care afectează protecția menționată în cadrul

27 — Reamintim că domnul McB. nu figurează pe certificatele de naștere a doi dintre cei trei copii în discuție.

unei familii [28]. Or, cadrul în care tatăl invocă această protecție în prezenta speță este complet diferit: este invocată perspectiva orizontală a relațiilor dintre membrii familiei, iar nu relațiile cu autoritățile irlandeze, care nu au fost sesizate de acesta în vederea obținerii protecției dreptului său fundamental la viața de familie potrivit modalităților prevăzute de legislația aplicabilă sau în vederea obținerii atribuirii drepturilor privind încredințarea. În realitate, domnul McB. solicită Curții să furnizeze o interpretare potrivit căreia ar putea obține din partea CEDO drepturi implicite privind încredințarea, necunoscute în dreptul statului membru în cauză, care ar fi opozabile, *ex post*, mamei și care ar limita astfel, *ex post*, drepturile acesteia privind încredințarea recunoscute în dreptul statului în discuție. Acest lucru nu este posibil. Ar însemna că interpretarea pe care tatăl, domnul McB., o solicită ar determina o aplicare directă a CEDO împotriva unui particular.

69. A recunoaște, *ex post*, tatălui natural drepturi „implicite" privind încredințarea ar ridica, de altfel, mai multe probleme. În primul rând, această interpretare ar putea împiedica libera circulație a persoanelor, care, potrivit tratatului, o privește și pe mamă. Mama nu ar mai putea să hotărască liber reședința copilului și, în consecință, propria reședință. În continuare, persoana în discuție, și anume mama, nu și-ar putea cunoaște propria situație juridică exactă.

28 — A se vedea articolul 7 alineatul (2) din CEDO și, de exemplu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea A. W. Khan împotriva Regatului Unit din 12 ianuarie 2010 (cererea nr. 47486/06).

70. În sfârșit, asemenea drepturi „implicite" privind încredințarea, care să decurgă numai din paternitatea biologică, chiar și în contextul conviețuirii de fapt, fără un temei juridic clar și care să poată fi verificat, cum ar fi un act de stare civilă sau un document administrativ sau judiciar referitor la existența unei asemenea calități juridice (de drept sau în temeiul unei hotărâri judecătorești sau al unui acord în vigoare referitor la drepturile privind încredințarea), nu ar fi compatibile nici cu cerința de claritate necesară pentru securitatea juridică, în vederea unei corecte aplicări a Regulamentului nr. 2201/2003 de către autoritățile judiciare și administrative ale statelor membre. În opinia noastră, a impune o asemenea claritate în ceea ce privește raporturile juridice dintre părinți și copii este pe deplin compatibil cu dreptul fundamental al copilului de a întreține cu regularitate relații personale și contacte directe cu ambii părinți, prevăzut la articolului 24 alineatul (3) din cartă, care, la rândul său, este menționat în considerentul (33) al Regulamentului nr. 2201/2003.

71. Pentru a reveni la obiectul real al cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare, în încheiere, amintim, în ceea ce privește dreptul Uniunii, că nu este vorba în prezenta speță să se stabilească dacă tatăl ar trebui sau nu ar trebui să beneficieze de drepturi privind încredințarea și nici să se stabilească în ce condiții și în ce mod pot fi atribuite drepturile privind încredințarea. Obiectivul acestei proceduri de pe rolul Curții este de a interpreta condițiile care trebuie să fie întrunite pentru ca Regulamentul nr. 2201/2003 să se aplice în cazul unei presupuse răpiri de copii.

## V — Concluzie

72. În aceste condiții, propunem Curții să răspundă la întrebarea preliminară adresată de Supreme Court după cum urmează:

„Dreptul Uniunii nu se opune posibilității ca, în sensul articolului 2 punctul 11 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000, pentru a demonstra că a avut loc o încălcare adusă încredințării dobândite printr-o hotărâre judecătorească, printr-un act cu putere de lege sau printr-un acord în vigoare în temeiul legislației statului membru în care copilul avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau reținerii sale, un stat membru să impună prin legislația națională ca tatăl unui copil, care nu este căsătorit cu mama copilului, să obțină o hotărâre judecătorească a unei instanțe competente prin care să îi fie încredințat copilul, pentru ca tatălui să îi fie recunoscută «încredințarea» în sensul articolului 2 punctul 11 din acest regulament."